

СЕКЦІЯ «ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО, ТРУДОВЕ ПРАВО»

УДК 342.9

Чайка М.В.¹

Купін А.П.²

¹ студ. гр. Ю-126 НУ «Запорізька політехніка»,

² к.ю.н., доцент НУ «Запорізька політехніка»

АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕСУАЛЬНА ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ

На сьогодні саме Конституція України надає можливість для створення незалежної судової системи, яка надає захист правам людини та громадянина, у тому числі й в питаннях адміністративного судочинства.

Згідно до нашого законодавства усі права і свободи людей і громадян захищаються за допомогою дії ланки судових інстанцій.

На сьогодні кожна правова, демократична держава повинна надавати змогу для ефективного збереження існування прав та свобод людини, одним із елементів якого є система судової охорони осіб від порушень їх прав та особистих інтересів з боку органів в управлінських зносинах.

Однак, найсуттєвішою ознакою суб'єкта та умовою його приєднання до адміністративного провадження є його адміністративна процесуальна правосуб'єктність, тобто існування певних прав та зобов'язань, можливість їх набувати, реалізовувати та відповідати за їх невиконання.

Правосуб'єктність є засобом, завдяки якому суб'єкт адміністративних процесуальних відносин здатний мати та реалізувати надані йому процесуальні права, забезпечуючи вхід в правничу систему та забезпечує доступність до всіх цінностей, що надаються нею.

Законодавство в адміністративній частині передбачає, що ця властивість визначається, як можливість мати процесуальні права та зобов'язання в адміністративних зносинах.

З того ж законодавства можна виділити певну структуру правосуб'єктності, складовими якої виступають:

1) Адміністративна процесуальна правоздатність, яка надає змогу фізичним, юридичним особам володіти правами та зобов'язаннями, обсяг та зміст яких обумовлюється процесуальною участю конкретного учасника в адміністративних зносинах.

2) Адміністративно-процесуальна дієздатність – це здатність особисто здійснювати свої адміністративні процесуальні права та обов'язки, у тому числі доручати ведення справи представникові.

На сьогодні, доволі спірним та дискусійним є питання щодо визнання міжнародної правосуб'єктності. Раніше закладалась думка, що людина не може виходити з юрисдикції держави, повинна знаходитися тільки у внутрішній її стороні. Але з розвитком міжнародних зносин, ця думка почала зникати, натомість виникла інша, яка повністю протистояла початковій.

В сучасному розумінні міжнародну правосуб'єктність тільки починає набирати оберти у своєму розвитку. Відповідно до діючої доктрини в міжнародному праві фізична особа не визнається суб'єктом міжнародних зносин, вважається що саме держава представляє її на міжнародній арені. З цього можна зробити певне дискусійне питання, яке розділяє думку сучасних вчених. Перша група вважає, що така парадигма вірна і дотримуються думки, що тільки держава повинна представляти особу у міжнародних зносинах, натомість інші вимагають повного визнання даного права за фізичною особою як окремим індивідом і учасником міжнародних зносин. Саме через цю дискусію сучасна людина виступає від свого імені навіть в міжнародних зносинах, незважаючи на приналежність держави та охорону з її боку.

Отже, можна сказати, що правосуб'єктність закріплює за суб'єктом можливість стати повноцінним учасником судового процесу, у якій відповідно поєднані та пов'язані між собою правоздатність та дієздатність, а також деліктоздатність, яка, в свою чергу, відображає третю сторону правосуб'єктності – здатність нести відповідальність.

З огляду на вищевикладене, адміністративно-процесуальна правосуб'єктність – це специфічна особливість учасника адміністративного процесу, яка визначає його можливість бути носієм прав і обов'язків і вступати в адміністративно-процесуальні правовідносини. Крім того, адміністративно-процесуальна правосуб'єктність закріплює коло осіб, які можуть бути суб'єктами прав і обов'язків, конкретизуючи тим самим коло правовідносин, які виникають на основі адміністративно-процесуальної правосуб'єктності.

Натомість ця ж тема у міжнародних зносинах потребує більш точно визначення та розв'язання дискусійного питання, яке гостро стоїть в сьогоденні між групами дослідників. На нашу думку саме людина визначає, перетворює та припиняє будь-які правові зносини, але тільки у внутрішній сфері. Натомість держава повинна представляти та захищати її права на міжнародній арені, проблема в тому чи на якісному рівні вона це робить.